Perustuslakivaliokunta

Keskiviikko 20.2.2019 klo 8.35—11.48 ja 12.15—13.58

Läsnä
puheenjohtaja Annika Lapintie vas
varapuheenjohtaja Tapani Tölli kesk (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10) (5 osittain)
jäsen Maria Guzenina sd (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10) (5 osittain)
jäsen Anna-Maja Henriksson r (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10) (5 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (7, 8, 9, 10) (4, 5, 6 osittain)
jäsen Ilkka Kantola sd (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10) (5 osittain)
jäsen Kimmo Kivelä sin (1, 2) (4, 5 osittain)
jäsen Antti Kurvinen kesk (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Mia Laiho kok (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Markus Lohi kesk (1, 2, 7, 8, 9, 10) (4, 5, 6 osittain)
jäsen Leena Meri ps (1, 2, 3, 4) (5, 6 osittain)
jäsen Ville Niinistö vihr (7, 8, 9, 10) (4, 5, 6 osittain)
jäsen Juha Rehula kesk (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10) (5 osittain)
jäsen Wille Rydman kok (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10) (5 osittain)
jäsen Matti Torvinen sin (1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10) (5, 6 osittain)
jäsen Kaj Turunen kok (1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10) (5, 6 osittain)
varajäsen Markku Eestilä kok (5 osittain)
varajäsen Timo V. Korhonen kesk (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10) (5 osittain)
varajäsen Mats Löfström r (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
varajäsen Sirpa Paatero sd (1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10) (5, 6 osittain)
varajäsen Ben Zyskowicz kok (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10) (5 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Matti Marttunen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 18 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi
Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi annetun hallituksen esityksen (HE 15/2017 vp) täydentämiseksi maakuntien rahoitusta koskevien ja eräiden muiden säännösten osalta
Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi annetun lain hallituksen esityksen (HE 15/2017 vp) täydentämisestä Ahvenanmaan rahoitusasemaa koskevien säännösten osalta
Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi annetun hallituksen esityksen (HE 15/2017 vp) täydentämiseksi maakuntien arvonlisäverokustannusten korvaamista sekä eräitä rahoitusratkaisuja koskien
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta

Hallituksen esitys HE 15/2017 vp
Hallituksen esitys HE 57/2017 vp
Hallituksen esitys HE 71/2017 vp
Hallituksen esitys HE 15/2018 vp
Hallituksen esitys HE 16/2018 vp
Hallituksen esitys HE 52/2017 vp
Lakialoite LA 6, 36/2017 vp
Toimenpidealoite TPA 17/2015 vp
Kansalaisaloite KAA 3/2017 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 26/2017 vp
Pöytäkirjan liite MIETINTÖLUONNOS_HE_15_2017 ym.pdf
Pöytäkirjan liite MIETINTÖLUONNOS_HE_16_2018.pdf
Pöytäkirjan liite MIETINTÖLUONNOS_HE_52_2017.pdf

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 11.2.2019 jaetun lausuntoluonnoksen.

Valiokunta jatkoi asian yksityiskohtaista käsittelyä.

Käsiteltiin kappaleet 69—91.

Kappaleet 69—84, 86, 88—91 hyväksyttiin pohjan mukaisina.

Kappaleen 85 toiseksi viimeinen virke muutettiin kuulumaan seuraavasti: ”Perustuslakivaliokunnan mielestä edellä todetuista valtiosääntöoikeudellisista lähtökohdista seuraa, että

ensimmäiset maakuntavaalit on mahdollista järjestää aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun nyt käsiteltävä lakiehdotus on vahvistettu.”

Kappaleen 87 loppuun päätettiin lisätä seuraavat virkkeet: ”Asetelma muodostuisi tällöin jossakin määrin samankaltaiseksi kuin muutettaessa kuntavaalien ajankohtaa ja pidennettäessä siksi kuntien valtuustojen toimikautta. Valiokunta ei tuolloin pitänyt muutosta ongelmallisena sen kertaluonteisuuden ja vaaliaikataulun pysyvään muutokseen perustuvuuden vuoksi ottaen huomioon myös, ettei kuntien valtuustojen toimikaudesta säädetä perustuslaissa ja että kunnan asukkaiden perustuslaissa turvattuun itsehallintoon kuuluu vakiintuneesti oikeus itse valitsemiinsa hallintoelimiin (PeVL 63/2014 vp). Valiokunta painottaa kuitenkin tilanteen poikkeuksellisuutta (ks. myös PeVM 2/2010 vp).”

4. Eräiden asiantuntijalausuntojen julkistaminen

Perustuslakivaliokunnassa on lausuntoasiana vireillä hallituksen esitys eduskunnalle siviilitiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi (HE 202/2017 vp) ja hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sotilastiedustelusta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 203/2017 vp).

Eduskunnan toiminnan julkisuudesta säädetään perustuslain 50 §:ssä. Säännöksen 2 momentin mukaan valiokunnan kokoukset eivät ole julkisia. Valiokunta voi kuitenkin määrätä kokouksensa julkiseksi siltä osin kuin valiokunta hankkii tietoja asian käsittelyä varten. Valiokunnan pöytäkirjat ja niihin liittyvät muut asiakirjat ovat julkisia, jollei välttämättömien syiden vuoksi eduskunnan työjärjestyksessä toisin säädetä tai valiokunta jonkin asian osalta toisin päätä.

Eduskunnan työjärjestyksen 43 a §:n 1 momentin mukaan asian käsittelyasiakirjat tulevat julkisiksi, kun asia on valiokunnassa loppuun käsitelty. Asiakirjan tultua julkiseksi jokaisella on oikeus saada tieto siitä. Ennen julkiseksi tulemisen ajankohtaa pöytäkirjasta ja asiakirjasta, joka ei ole vielä julkinen, saa antaa tiedon, jos on ilmeistä, ettei tiedon antamisella aiheuteta haittaa valiokunnan päätöksenteolle (PNE 1/1999 vp, s. 25/I).

Perustuslakivaliokunta päätti julkistaa valiokunnan mainituista asioista saamat asiantuntijalausunnot.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle siviilitiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 202/2017 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 35/2018 vp
Asiantuntijalausunto HE 202/2017 vp PeV 20.02.2019 puheenjohtaja Juho Eerola, hallintovaliokunta Asiantuntijalausunto A 5
Asiantuntijalausunto HE 202/2017 vp PeV 20.02.2019 lainsäädäntöneuvos Marko Meriniemi, sisäministeriö Asiantuntijalausunto B 5
Asiantuntijalausunto HE 202/2017 vp PeV 20.02.2019 eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen, Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia Asiantuntijalausunto C 5
Asiantuntijalausunto HE 202/2017 vp PeV 20.02.2019 valtioneuvoston oikeuskansleri Tuomas Pöysti, oikeuskanslerinvirasto Asiantuntijalausunto D 5

Asiantuntijalausunto HE 202/2017 vp PeV 20.02.2019 professori Mikael Hidén Asiantuntijalausunto E 5
Asiantuntijalausunto HE 202/2017 vp PeV 20.02.2019 professori Juha Lavapuro Asiantuntijalausunto F 5
Asiantuntijalausunto HE 202/2017 vp PeV 20.02.2019 professori Tuomas Ojanen Asiantuntijalausunto G 5
Asiantuntijalausunto HE 202/2017 vp PeV 20.02.2019 professori Janne Salminen Asiantuntijalausunto H 5
Asiantuntijalausunto HE 202/2017 vp PeV 20.02.2019 professori Martin Scheinin Asiantuntijalausunto I 5

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- puheenjohtaja Juho Eerola, hallintovaliokunta, liite
- valiokuntaneuvos Ossi Lantto, hallintovaliokunta
- lainsäädäntöneuvos Marko Meriniemi, sisäministeriö, liite
- eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen, Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, liite
- valtioneuvoston oikeuskansleri Tuomas Pöysti, oikeuskanslerinvirasto, liite
- professori Mikael Hidén, liite
- professori Juha Lavapuro, liite
- professori Tuomas Ojanen, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- professori Janne Salminen, liite
- professori Martin Scheinin, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Kokous keskeytettiin kello 11.48 ja sitä jatkettiin kello 12.15.

---

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sotilastiedustelusta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 203/2017 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 36/2018 vp
Asiantuntijalausunto HE 203/2017 vp PeV 20.02.2019 varapuheenjohtaja Mika Kari, puolustusvaliokunta Asiantuntijalausunto A 6
Asiantuntijalausunto HE 203/2017 vp PeV 20.02.2019 lainsäädäntöjohtaja Hanna Nordström, puolustusministeriö Asiantuntijalausunto B 6
Asiantuntijalausunto HE 203/2017 vp PeV 20.02.2019 eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen, Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia Asiantuntijalausunto C 6
Asiantuntijalausunto HE 203/2017 vp PeV 20.02.2019 valtioneuvoston oikeuskansleri Tuomas Pöysti, oikeuskanslerinvirasto Asiantuntijalausunto D 6

Asiantuntijalausunto HE 203/2017 vp PeV 20.02.2019 professori Mikael Hidén Asiantuntijalausunto E 6
Asiantuntijalausunto HE 203/2017 vp PeV 20.02.2019 professori Juha Lavapuro Asiantuntijalausunto F 6
Asiantuntijalausunto HE 203/2017 vp PeV 20.02.2019 professori Tuomas Ojanen Asiantuntijalausunto G 6
Asiantuntijalausunto HE 203/2017 vp PeV 20.02.2019 professori Janne Salminen Asiantuntijalausunto H 6
Asiantuntijalausunto HE 203/2017 vp PeV 20.02.2019 professori Martin Scheinin Asiantuntijalausunto I 6

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- varapuheenjohtaja Mika Kari, puolustusvaliokunta, liite
- valiokuntaneuvos Heikki Savola, puolustusvaliokunta
- lainsäädäntöjohtaja Hanna Nordström, puolustusministeriö, liite
- hallitussihteeri Kosti Honkanen, puolustusministeriö
- eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen, Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, liite
- valtioneuvoston oikeuskansleri Tuomas Pöysti, oikeuskanslerinvirasto, liite
- professori Mikael Hidén, liite
- professori Juha Lavapuro, liite
- professori Tuomas Ojanen, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- professori Janne Salminen, liite
- professori Martin Scheinin, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi konkurssilain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 221/2018 vp
Asiantuntijalausunto HE 221/2018 vp PeV 20.02.2019 korkein hallinto-oikeus Asiantuntijalausunto A 7
Asiantuntijalausunto HE 221/2018 vp PeV 20.02.2019 professori Janne Salminen Asiantuntijalausunto B 7

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- korkein hallinto-oikeus, liite
- professori Janne Salminen, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 309/2018 vp
Asiantuntijalausunto HE 309/2018 vp PeV 20.02.2019 saamelaiskäräjät Asiantuntijalausunto A 8
Asiantuntijalausunnon liite HE 309/2018 vp PeV 20.02.2019 saamelaiskäräjät Asiantuntijalausunto liite 1 B 8
Asiantuntijalausunnon liite HE 309/2018 vp PeV 20.02.2019 saamelaiskäräjät Asiantuntijalausunto liite 2 C 8
Asiantuntijalausunto HE 309/2018 vp PeV 20.02.2019 professori Kaarlo Tuori Asiantuntijalausunto D 8
Asiantuntijalausunto HE 309/2018 vp PeV 20.02.2019 professori Martin Scheinin Asiantuntijalausunto E 8
Asiantuntijalausunnon liite HE 309/2018 vp PeV 20.02.2019 professori Martin Scheinin Asiantuntijalausunto liite 1 F 8

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- saamelaiskäräjät, liite
- professori Kaarlo Tuori, liite
- professori Martin Scheinin, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta aloitti valmistavan keskustelun.

9. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

10. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 20.2.2019 kello 17.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Matti Marttunen